

Jozef Šuppa SJ

**Láska ku Kristovi
až do zabudnutia seba samého**



DUCHOVNÁ STUDNICA

Jozef Šuppa SJ

**Láska ku Kristovi
až do zabudnutia seba samého**

*Deviatnik s prosbou o blahorečenie
Tomáša Munka SJ a jeho otca Františka*

Dobrá kniha Trnava
2009

© Vydavateľstvo Dobrá kniha, Trnava 2009

Nihil Obstat:

P. Rajmund Ondruš SI, censor.

Imprimatur:

Mons. Robertus Bezák, Archiepiscopus Tyrnaviensis.

Tyrnaviæ, die 9 iulii 2009, n. 1445/09

ISBN 978-80-7141-652-4

Krátko zo života Tomáša Munka a jeho otca Františka

František Munk sa narodil v Reci neďaleko Senca v roku 1895. Stal sa priemyselníkom a obchodníkom. Oženil sa s Gizelou Kohnovou. Obaja pochádzali zo židovských rodín. Keď sa presťahovali do Ružomberka, k židovskej viere sa už nehlásili. Ich manželský život bol harmonický. Narodili sa im dvaja synovia: Tomáš (1924) a Juraj (1930). V roku 1939 vstúpili do Katolíckej cirkvi. František Munk o svojom rozhodnutí napísal: *Podľa svojho svedomia, duševne a srdcom som už dávno členom Kristovej Cirkvi... Mám dvoch synov... chcem, aby im navždy zostala neznámym pojmom nenávisť a aby v akýchkoľvek pomeroch vytrvali v láske k blížnemu. Vyhlasujem s dobrým svedomím, že chcem ustúpiť do Katolíckej cirkvi... Ako vďační a verní stúpenci Kristovi chcem, aby naše deti a ich potomci viedli svoj život podľa najčistejších kresťanských zásad a mohli takto vzdorovať prípadným pokušeniam, ktoré by ich odvrátili od rovnej cesty. K tomuto nášmu rozhodnutiu prosíme požehnanie Pána Boha, Ježiša Krista a tých, ktorí v mene apoštolov spravujú jeho Cirkev.*

Tomáš vo svojej žiadosti o krst napísal: *Som radosťou naplnený v očakávaní milosrdenstva Pána, vstupujúc do jeho Cirkvi. Keď teraz túto očakávajúcu radosť mám zdôvodniť, zdá sa mi, že je to veľmi ľahká úloha. Je to asi preto, že som Kristovo učenie už predtým hlboko cítil, než som ho poznal. Cítim však, že týmto krokom s hrdou a šťastnou myslou ukážem, že chcem navždy*

patriť do Kristovho tábora, že mojou zbraňou je práca a láska k blížnemu, mojou prilbou duch, mojím štítom pravda, a že všetko je podopreté vierou v jediného Boha a vo večnú silu učenia jeho Syna – že takto vyzbrojený nemusím sa báť ničoho, ani pokušenia, núdze, ale najmenej zla, každodenných krívd a ľudských nespravodlivostí. – Lebo: Ak je Pán Boh so mnou – kto proti mne?

Od svojho krstu žil František s rodinou intenzívnym náboženským životom. Každodenne navštevoval bohoslužby a pristupoval k sviatostiam. Viackrát si vykonal duchovné cvičenia.

Na základe svedectva ich života viacerí ľudia z ich okolia vstúpili do Katolíckej cirkvi. Svedkovia potvrdzujú, že Munkovci žili život modlitby a lásky a vytvorili krásne prostredie krásnych ľudí.

Tomáš vstúpil 30. júla 1943 v Ružomberku do noviciátu Spoločnosti Ježišovej. Jeho predstavení i novici si čoskoro všimli nevšednú hĺbku jeho duchovného života a živú vieru. Jeho heslom bolo: *Lásku ku Kristovi až do zabudnutia seba.*

Napriek tomu, že ich chránila tzv. prezidentská výnimka, nadišiel čas vydať svedectvo.

Dňa 14. decembra 1944 zatkli najprv matku Gizeľu, potom otca Františka a ich syna Juraja. Tomáš si uvedomoval svoju situáciu. Noc pred zatknutím prežil v noviciátnej kaplnke. Ráno s úsmevom na tvári povedal: *Téjto noci som Bohu ponúkol svoj život za svoj židovský národ.* 15. decembra zatkli aj Tomáša. Vianoce prežili v ružomerskej väznici. Krátko pred koncom

roka ich previezli do zberného tábora v Seredi. Aj napriek veľkému úsiliu jezuitského provinciála pátra Jurovského sa nepodarilo rodinu Munkovcov zachrániť. Juraja a Gizelu odviezli do koncentračného tábora Bergen-Belsen v severozápadnom Nemecku. Tomáš s otcom Františkom sa dostali do tábora Sachsenhausen. Spoluväzeň a svedok ich života kňaz Peter Edmund Bárdoš, tiež konvertita zo židovstva, s dojatím spomínal, ako si večer čo večer opakovali Ježišove blahoslavenstvá. Dokonca aj Židia obdivovali ich život. Mnohí vyhlásili, že sa doposiaľ nestretli s takým hlbokým náboženským presvedčením. Otca Františka a jeho syna Tomáša zastrelili na pochode smrti do Berlína.

Peter Edmund Bárdoš vydáva o nich svedectvo: *Po celý čas v lágri boli pre všetkých vzorom hrdinskej kresťanskej mužnosti. Ako ozajstní svätci vedeli všetky hrozné údery koncentračného lágra znášať s pravou kresťanskou trpezlivosťou a odovzdanosťou do vôle Božej. Plní optimizmu čakali vyslobodenie – vôľa Božia rozhodla ináč a vieme, že sa jej podrobili s radosťou, veď celý ich život smeroval a živelne túžil po večnej vlasti.*

Deviatnik

Úvodná modlitba

Pane Ježišu, zošli na nás svetlo svojho Ducha. Nech nás sprevádza v modlitbe i v celom našom živote. Nech nás naučí poznávať ťa a milovať, lebo láska k tebe je cestou k pravej ľudskosti. Kto nasleduje teba, nebude kráčať vo tme, bude mať svetlo života. Kto ťa nasleduje, sám sa väčšmi stáva človekom.

Pane Ježišu, tvoji služobníci Tomáš Munk a jeho otec František svojím životom vyznali a dosvedčili, že poznať ťa a milovať znamená žiť v pravde, ktorá oslobodzuje, v nádeji, ktorá nezahanbuje, v pokoji, aký dávaš iba ty, v radosti, ktorú nám nik nebude môcť vziať a v láske, ktorá nikdy nekončí.

Prosíme ťa za ich blahorečenie, preto na ich príhovor vypočuj našu prosbu....

Pane Ježišu, tvoji služobníci Tomáš a František ťa milovali až do zabudnutia seba samých. Naplň aj nás láskou k tebe a daj, aby sme ju dosvedčovali svojím každodenným životom, lebo ty žiješ a kraluješ na veky vekov. Amen.

Prvý deň

Pre mňa je radosťou byť kresťanom

Počúvajte Božie slovo:

Vašu radosť vám nik nevezme. (Jn 16,22)

Ustavične sa radujte v Pánovi! Opakujem: Radujte sa!

(Flp 4,4)

Uvažujme:

Radosť je súčasťou opravdivého kresťanského života. Pán Ježiš nám hovorí o radosi, ktorú nám nik nebude môcť vziať. Cieľom jeho príchodu na svet je aj naša radosť. Už pri jeho narodení zaznieva: *Zvestujem vám veľkú radosť. Radosť je ovocím Ducha Svätého v nás. Apoštol Pavol vyzýva radovať sa: Ustavične sa radujte. Neschopnosť radovať sa predpokladá a spôsobuje neschopnosť milovať, vedie k žiarlivosti, lakomstvu, k tomu, čo ničí život jednotlivcov i sveta.*

Povzbudme sa:

Tomáš Munk a jeho otec František sa narodili v židovskej rodine. Stali sa kresťanmi nielen svojím slovom, ale aj celým svojím životom. Byť kresťanom bolo pre nich záležitosťou osobného presvedčenia, ktoré vychádzalo zo srdca, preto Tomáš vyznáva: *Pre mňa je radosťou byť kresťanom.*

Mnohí kresťania dnes stratili radosť z toho, kým sú. Nie preto, že by ich evanjelium Ježiša Krista nebolo schopné urobiť radostnými. Skôr je to tým, že ho dobre nepoznajú, neotvárajú mu celkom svoje srdce a najmä nežijú podľa neho.

Pýtajme sa a konajme:

Ako je to s nami? Je pre nás radosťou byť kresťanmi? Čo nám prekáža v pravej radosťi? Vieme pripraviť radosť druhým?

Najčistejšou radosťou je urobiť radostnými druhých. Deň čo deň máme na to príležitosť.

Pousilujme sa urobiť radosť druhým, hoci len malým skutkom lásky.

Modlime sa:

Pane Ježišu, na príhovor tvojich služobníkov Tomáša a Františka ťa prosíme, nauč nás tešiť sa radosťou skutočných kresťanov. Pomôž nám znova objaviť radosť, ktorou si pre nás ty sám. Pomôž nám byť poslami pravej evanjeliovej radosťi. Nech ju nestratíme ani vtedy, keď trpíme pre meno kresťan. Nech tvoj Duch spočívá na nás. A tvoja Matka Mária nech nás učí z celej duše, s radosťou a vďačnosťou velebiť teba, ktorý žiješ a kraluješ na veky vekov. Amen.

Otče náš, Zdravas', Sláva...

Záverečná modlitba

Môj Bože, milovať ťa chcem,
tak veľmi, jak to vládzem len,
chcem sa stať tvojou korisťou,
spútaj ma láskou svojich slov.

Na nič nech sa nepamätám,
čo nie je tejto lásky chrám.
Nič viac si vedieť nežiadam,
len to, v čom lásku nachádzam.

Ako ťa môžem nemať rád,
Ježiš, môj Boh, môj krásny Brat?
Moje je nebo, moja zem,
keď teba, Ježiš, milujem.

Tak ako ty mňa miluješ,
milovať ťa chcem, Pán môj, tiež,
pre lásku všetkých našich dní,
v ktorej sa náš čas naplní.

Vypočuj, Pane, našu prosbu o lásku k tebe. Prosíme ťa o to na príhovor tvojich služobníkov Tomáša a Františka.

Sláva Otcu i Synu i Duchu Svätému, ako bolo na počiatku, tak nech je i teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

Druhý deň

Očakávam Pánovo milosrdenstvo

Úvodná modlitba zo strany 9

Počúvajte Božie slovo:

Boh, bohatý na milosrdenstvo, pre svoju nesmiernu lásku, ktorou nás miluje, hoci sme boli pre hriechy mŕtvi, oživil nás s Kristom. (Ef 2,4-5)

Pánovo milosrdenstvo chcem ospevovať naveky. (Ž 89,2)

Uvažujme:

Milosrdná láska vždy zohrávala dôležitú úlohu v živote ľudí. Bez nej nie je možný náš život. V evanjeliu Pán Ježiš hovorí o milosrdnom Samaritánovi, ktorý zachraňuje život; hovorí tiež o nemilosrdnom sluhovi, ktorý život strpčuje. Za šťastných vyhlasuje tých, čo sú milosrdní, lebo dosiahnu milosrdenstvo. Aj nás učí milosrdenstvu, keď hovorí: *Buďte milosrdní, ako je milosrdný váš Otec*. Sám zjavuje milosrdnú lásku.

Povzbudme sa:

Tomáš Munk vo svojom zdôvodnení, prečo sa chce dať pokrstiť, napísal: *Očakávam Pánovo milosrdenstvo*. Čo všetko vyjadrujú tieto slová? Tomáš vie a pozná, že *Boh je milosrdný a láskavý*. Vie, že Pánovo milosrdenstvo znamená lásku Boha, ktorá sýti i oživuje srdce člo-

veka. Milosrdná láska nie je iba záležitosťou pobožností. Stáva sa túžbou a požiadavkou ľudských srdiec a ľudsky dôstojného života.

V našom svete nie je možné žiť bez milosrdnej lásky. Boh nám ju zjavuje ako niečo podstatné o sebe samom a o svojom vzťahu k nám. Chce, aby sme mu boli podobní svojou milosrdnou láskou. Chce, aby sme mali život a radosť v plnosti. Všetci potrebujeme uveriť v milosrdnú lásku a žiť ňou.

Pýtajme sa a konajme:

Čím by sme boli a čím sme bez Pánovho milosrdenstva? Prečo bývame k sebe nemilosrdní? Zakúsili sme radosť z toho, keď sme prejavili milosrdnú lásku k druhým?

Milosrdenstvo sa prejavuje láskou, ktorá odpúšťa, zmieruje sa, neodpláca sa zlým, nepočíta si svoje rany, všetko vie zniesť, dôveruje, dáva nádej, nezmýšľa zle a nikdy nezaniká.

V čom by sme dnes chceli prejsť milosrdnú lásku nášho Pána?

Podakujeme sa, že môžeme žiť z jeho milosrdnej lásky.

Modlime sa:

Pane Ježišu, na príhovor tvojich služobníkov Tomáša a Františka ťa prosíme, nauč nás žiť a šíriť tvoju milosrdnú lásku v našich každodenných vzťahoch.

Pomôž nám, aby sme ju vždy nanovo spoznávali a ňou žili. Daj, aby sme ňou utvárali krásny, opravdivý ľudský život na tvoju česť a slávu, lebo ty žiješ a kraluješ na veky vekov. Amen.

Otče náš, Zdravas', Sláva...

Záverečná modlitba zo strany 12

Tretí deň

Evanjelium vpísané do srdca

Úvodná modlitba zo strany 9

Počúvajte Božie slovo:

*Prečo sami od seba neusúdite, čo je spravodlivé? (Lk 12,57)
Kto robí dobre, je z Boha; kto robí zle, Boha nevidel.*

(3 Jn 1,11)

Uvažujme:

Keby sme pozorne a nezaujato počúvali najhlbšie túžby svojho srdca, stretali by sme v nich evanjelium a Boha, ktorý sa nám prihovára v našom srdci. Keby sme sa pýtali všetkých ľudí, v čom vidia zmysel svojho života, udivení by sme zistili, ako sme v tom všetci zajedno - veriaci či neveriaci. Poznanie nášho srdca nás neklame. Zmyslom života je láska, čo nie je iba citom, ale vzťahom, túžbou, cieľom, šťastím a naplnením. Je ním Boh sám. Boh - Láska. Pán Ježiš chce, aby sme mu boli blízko svojím srdcom, aby sme si ne nechali zatvrdiť srdce a nezabúdali, že svojím srdcom rozhodujeme, akí sme, aký život žijeme.

Povzbudíme sa:

Cesta ku Kristovi a do jeho Cirkvi bola pre Tomáša a jeho otca cestou vernosti tomu, čo objavovali

a nachádzali vo svojom srdci. Tomáš mohol napísať: *Cítil som vo svojom srdci Krista a evanjelium skôr, ako som ho poznal.* Evanjelium Pána Ježiša nie je niečo zvonka nanútené do života človeka. Môžeme ho objaviť v hĺbke svojho srdca. Aj Tomášova matka vyznáva: *Neviem, či ako Židovka nestojím bližšie ku kresťanstvu než mnohí tí, čo majú vo svojich matrikách napísané katolík.*

Byť skutočným kresťanom je záležitosťou srdca. Nielen v tom zmysle, že evanjelium najviac zodpovedá túžbam nášho srdca po láske, pravde, šťastí, pokoji. Lež aj preto, že kresťanstvo nie je možné žiť bez lásky. *Kto nemiluje, nepozná Boha. Podľa toho poznajú, hovorí Pán Ježiš, že ste moji učeníci, ak sa budete navzájom milovať.*

Pýtajme sa a konajme:

Ako je to s nami? Je evanjelium zapísané do nášho srdca? Jestvuje niečo, čo by bolo schopné odlúčiť nás od Božej lásky? Znamená pre nás radosť a hrdosť to, že sme kresťania? Cítíme, ako je evanjelium naplnením najkrajších túžob nášho srdca? Je vzájomná láska srdcom našej viery? Aj my sme pozvaní počúvať, čítať a zachovávať Božie slovo vo svojom srdci ako Ježišova Matka, tolčí naši svätí bratia a sestry, ako Tomáš a jeho otec... To je cesta, aby sa aj nám rozohorelo srdce radosťou i vďačnosťou za to, že smieme byť kresťanmi.

Modlime sa:

Pane Ježišu, na príhovor tvojich služobníkov Tomáša a Františka ťa prosíme, daruj nám milosť, aby sme ti boli blízko svojím srdcom; aby sme ťa načúvali v hĺbke svojho srdca, keď k nám hovoríš; aby sme sa vzájomne milovali. Daj nech skusujeme, že uskutočňovaním tvojho slova nachádzame teba i plnosť svojho života, stávame sa ti matkou, bratom i sestrou a spoznáваме, že ty máš slová večného života; ty žiješ a kraluješ na veky vekov. Amen.

Otče náš, Zdravas', Sláva...

Záverečná modlitba zo strany 12

Štvrtý deň

Chcem navždy patriť do Kristovej Cirkvi

Úvodná modlitba zo strany 9

Počúvajte Božie slovo:

A ja ti hovorím: Ty si Peter a na tejto skale postavím svoju Cirkev a pekelné brány ju nepremôžu. (Mt 16,18)

Kristus miluje Cirkev a seba samého vydal za ňu. (Ef 5,25)

Uvažujme:

Kto naozaj spozná Pána Ježiša, nemôže ho nemilovať. Kto ho skutočne miluje, nemôže nemilovať jeho Cirkev. On ju ustanovuje ako spoločenstvo tých, čo mu uverili a rozhodli sa, že ho budú nasledovať. On sa modlí za Cirkev; prisľubuje jej a odovzdáva svojho Ducha, svoje slovo, seba samého vo sviatostných daroch milostí. Dáva jej prisľub, že bude s ňou po všetky veky a daruje jej svoju Matku. Splnomocňuje apoštolov na čele s Petrom, aby ju riadili a slúžili jej tým, že budú plniť poslanie, aké dostal od svojho Otca, a že budú milovať láskou, akou ich on miluje. Cirkev je ľud, ktorý zjednocuje láska Otca, Syna i Ducha Svätého.

Povzbudme sa:

Tomášova túžba a rozhodnutie *navždy patriť do Kristovej Cirkvi* bola túžbou aj jeho otca Františka, tiež

jeho matky Gizely a mladšieho brata Juraja. Ich túžba a rozhodnutie vychádzali z viery v Božie slovo, z toho, že poznali a zamilovali si Ježiša Krista. Ich rozhodnutie a láska k Cirkvi boli predovšetkým Boží dar. Boh totiž dáva aj chcieť, aj konať. Túžba navždy patriť do Kristovej Cirkvi prezrádza ich lásku ku Kristovi a vieru v neho.

Cirkev je v Ježišovi Kristovi svätou. My sme povolání, aby sa stávala svätou aj naším životom.

Pýtajme sa a konajme:

Ako dnes vnímame alebo nevnímame Kristovu Cirkev my? Sme presvedčení, že láska k Cirkvi je láskou k samému Pánu Ježišovi? On sa zjednotil a stotožnil s každým človekom, stotožnil sa so svojou Cirkvou. Nenechávame sa pomýliť ľudskou stránkou jeho Cirkvi? Ak stratíme vieru v Ježiša Krista, stratíme aj vieru v Kristovu Cirkev. Ak odmietame Kristovu Cirkev, odmietame Krista.

Pomodlime sa za Cirkev. Prečítajme si cirkevné prikázania. Usilujme sa dosvedčovať svojim dobrým životom pravý obraz Kristovej Cirkvi v našom svete.

Modlime sa:

Pane Ježišu, na príhovor tvojich služobníkov Tomáša a Františka ťa prosíme, nauč nás milovať tvoju Cirkev a zjavovať v nej napriek našej slabosti krásu tvojej tváre bez škvrny a vrásky. Ty si neodmietol

apoštola Petra, keď ľudsky zlyhal. Neodňal si mu službu pápeža, aj keď si musel povedať: *Nemáš zmysel pre Božie veci*. Naopak, svojou otázkou: *Miluješ ma viac?* – si jasne naznačil, že iba láskou k tebe možno vykonávať v Cirkvi službu pastiera. Ježišu, daruj nám milosť vyznávať svoju lásku k tebe a chcieť navždy patriť do tvojej Cirkvi, lebo ty žiješ a kraľuješ na veky vekov. Amen.

Otče náš, Zdravas', Sláva...

Záverečná modlitba zo strany 12

Piaty deň

Mojou zbraňou je práca a láska k blížnemu

Úvodná modlitba zo strany 9

Počúvajte Božie slovo:

Čokoľvek ste urobili jednému z týchto najmenších bratov, mne ste urobili. (Mt 25,40)

Ved' celý zákon sa splňa v jedinom slove, v tomto: „Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého!“ (Gal 5,14)

Uvažujme:

Pre náš život sú dôležité vzťahy. Najkrajšie sú vo vzájomnej láske, v láske k blížnemu. Pre kresťana je vzťah k blížnemu vzťahom k samotnému Pánu Ježišovi, ktorý sa stotožnil s každým človekom. *Čokoľvek ste urobili jeden druhému, to ste mne urobili.* Pán Ježiš odmieta používanie zbrane: *Schovaj meč! Lebo všetci, čo sa chytajú meča, mečom zahynú.* Jeho zbraňami boli láska a pravda. Ježiš sa ich nezriekol ani vtedy, keď sa v utrpení a v smrti na kríži zdalo, že nimi prehral. Vzkriesenie však definitívne potvrdzuje, že víťazí láska a pravda.

Povzbudíme sa:

Tomáš Munk i jeho otec František sa celým svojím životom priblížili k štýlu Kristovho života. Usilovali

sa žiť v láske a pravde. Otec František aj ako riaditeľ podniku vynikal svojou pracovitosťou, zodpovednosťou, pravdivosťou a láskou. Za oboch to vyjadril Tomáš slovami: *Moja zbraň je práca a láska k blížnemu*. Ak prijmeme definíciu práce ako *lásku, ktorá sa stáva viditeľnou*, potom ide vlastne vždy o lásku. Lebo podľa evanjelia aj pravda je láskou. Tak ako Ježiš, ani oni nechceli žiť svoj život bez pravdy a práce, ktoré sú láskou. Nezriekli sa jej ani vtedy, keď mala podobu bolesti, utrpenia, ponižovania, hladu, koncentračného tábora a tvrdej práce.

Práca nie je iba údel človeka. Je aj cestou k jeho rastu, účasťou na stvoriteľskom diele a vytváraním životných hodnôt.

Pýtajme sa a konajme:

Aký je náš vzťah k práci - k práci rúk, umu i ducha? Je pre nás práca Stvoriteľovým pozvaním, aby sme spolu s ním utvárali lepší svet a oslavovali Božiu stvoriteľskú moc? Vnímame prácu ako prejav lásky k blížnemu? Aký je náš vzťah k blížnym?

Prekontrolujme si svoje vzťahy k našim najbližším.

Modlime sa:

Pane Ježišu, na príhovor tvojich služobníkov Tomáša Munka a jeho otca Františka ťa prosíme o dar tvojho Ducha. Keďže sme stворení na obraz Naj-

svätejšieho Spoločenstva lásky, akým si ty s Otcom a Duchom Svätým, uschopni nás vnášať lásku do našich vzájomných vzťahov. Daj, aby sme s úctivou láskou a s bážňou pristupovali jeden k druhému. Nech sú naše vzťahy poznačené milosrdenstvom, odpustením, úctou, povzbudením a dôverou. Nech sa aj našou zbraňou stáva práca a láska k blížnemu. Nech ťa oslavujeme svojou prácou a láskou k našim bratom a sestrám, lebo ty žiješ a kraluješ na veky vekov. Amen.

Otče náš, Zdravas', Sláva...

Záverečná modlitba zo stany 12

Šiesty deň

Mojou prilbou je Duch

Úvodná modlitba zo strany 9

Počúvajte Božie slovo:

Bože môj, moja pomoc, tebe dôverujem; ty si môj štít, sila mojej spásy a môj ochranca. (Ž 18,3)

Aby skrze jeho Ducha mocne zosilnel váš vnútorný človek, aby Kristus skrze vieru prebýval vo vašich srdciach, aby ste zakorenení a upevnení v láske mohli poznať aj Kristovu lásku. (Porov. Ef 3,16-19)

Uvažujme:

Bez Ducha Svätého zostávame slabí. Slabí v modlitbe, viere, nádeji i láske. Preto nám Pán Ježiš dáva svojho Ducha. Ducha, ktorý nás naučí a pripomenie nám všetko, čo Ježiš učil. Ducha, ktorý sa nám stáva silou voči slabosti, pokušeniu, hriechu. Ducha, ktorý nám dá silu vydávať svedectvo, nevzdávať sa a znova začínať.

Vieme, že to najkrajšie v živote si nevieme a ani nemôžeme dať sami. To môžeme iba prijať. Pán Ježiš nám hovorí: *Toto je moje Telo. Vezmite a jedzte z neho všetci... Podte ku mne všetci ja vás posilním... Stačí ti moja milosť... Vo svojej slabosti budeš silný mojou milosťou.... Prijmite Ducha Svätého...*

Povzbudíme sa:

Tomáš Munk a jeho otec František sa vyznačovali hlbokým životom ducha. Neuspokojovali sa s niečím povrchným. Túžba ich srdca a vnímanie života im nedovoľovali žiť s vyprázdneným vnútrom a srdcom. Práve tým, že sa venovali svojmu vnútornému životu, stávali sa vnútorne krásnymi ľuďmi. Ich silou sa stával duch. Áno, duch im bol prílbou. Sila ich ducha, vnútorný hlboký život s Bohom sa im stal prílbou aj v ťažkých a neľudských podmienkach koncentračného tábora. Svedkovia hovoria, že všetky námietky proti kresťanskej viere pri pohľade na svedectvo ich života utíchli.

Usilujme sa aj my vydávať svedectvo evanjeliu predovšetkým svojim životom.

Pýtajme sa a konajme:

Apoštol Pavol prosí, aby zosilnel náš vnútorný človek. Nakoľko sa staráme o svoje vnútro, o svojho ducha? Čím si sýtime srdce a ducha? Netrpíme podvýživou ducha a srdca? Je silou nášho ducha Božie slovo? Ono má totiž moc urobiť nás múdrymi. Ono je silou ducha aj v pokušení a utrpení. Ono je slovom časného i večného života.

Prečítajme si úryvok z Božieho slova a modlime sa ním.

Modlíme sa:

Pane Ježišu, na príhovor tvojich služobníkov Tomáša a Františka sa obraciamе k tebe. Uvedomujeme si, že bez tvojho Ducha nieto života a viery. Sami si nevieme dať to, čo najviac potrebujeme. Posilňuj nášho ducha silou svojho slova a daj, aby sme nielen prijali tvojho Ducha, ale usilovali sa podľa neho aj žiť. Chráň nám srdce a vnútro pred prázdnotou. Daruj nám milosť prichádzať k tebe a nechať si naplňať svojho ducha tvojou prítomnosťou, aby náš život bol na tvoju oslavu a darom pre druhých ľudí, lebo ty žiješ a kraluješ na veky vekov. Amen.

Otče náš, Zdravas', Sláva...

Záverečná modlitba zo strany 12

Siedmy deň

Mojím štítom je pravda

Úvodná modlitba zo strany 9

Počúvajte Božie slovo:

Pravda vás vyslobodí. (Jn 8,32)

Posväť ich pravdou; tvoje slovo je pravda. (Jn 17,17)

Ja som sa na to narodil a na to som prišiel na svet, aby som vydal svedectvo pravde. Každý, kto je z pravdy, počúva môj hlas. (Jn 18,37)

Uvažujme:

Dnešný človek spolu s Pilátom nadhadzuje otázku: *A čo je pravda?* Nerobí to v túžbe pravdu spoznať, prijať a podľa nej žiť. Skôr si chce navrávať, že skutočná pravda nejestvuje, nemožno ju poznať. Tým napokon potvrdzuje: Ak nepoznáme Krista, nepoznáme pravdu. Človek si chce sám vytvárať pravdu a nechať si ju odhlasovať. Pravdu však nie je možné ani vytvárať, ani ju odhlasovať! Pravdu možno prijať alebo odmietnuť, uveriť v ňu alebo neuveriť. Pravdu možno dosvedčiť alebo poprieť. Pán Ježiš vydal svedectvo pravde, hovoril pravdu, ba sám je Pravdou. Nenanucuje nám svoju pravdu. Vie, že pravda má silu sama v sebe. Podľa evanjelia najväčšou pravdou je láska, naša vzájomná láska.

Povzbudme sa:

Tomáš Munk píše, že jeho *štítom je pravda*. Spolu s otcom boli ľuďmi ducha, ktorí sa živilí pravdou. A to nie hocijakou! Pravdou Božieho slova, pravdou, ktorá je v osobe Ježiša Krista. Nachádzali ju v evanjeliu i v každodennom živote. Biblia bola pre nich nielen *prenosnou vlastou*, ale aj pokrmom ich ducha a silou ich života. Stali sa priateľmi pravdy, lebo počúvali Ježišov hlas. Aj v koncentračnom tábore si večer čo večer opakovali Ježišove blahoslavenstvá, ktoré vyjadrujú pravdu o našom šťastí. A hoci pravda evanjelia nebola pre nich ľahká a kládla vysoké nároky, nikdy sa jej nezriekli. Stala sa im štítom aj vtedy, keď trpeli a umierali. Ani v najťažšej chvíli František nenechal svojho syna Tomáša samého. Usiloval sa mu pomôcť, ako najlepšie vedel. Napokon sa aj on stal obeťou nenávisti, ktorá nezniesla pohľad na nezištnú lásku, čo dáva aj život za druhých.

V ťažkých chvíľach sa osvedčuje naša viera a láska k Ježišovi a k našim blíždym.

Pýtajme sa a konajme:

Ako je to s naším postojom k pravde? K pravde evanjelia, ktorou je naša vzájomná láska? Nestratili sme zmysel pre pravdu?

Modlime sa:

Pane Ježišu, na príhovor tvojich služobníkov Tomáša a Františka, ktorým bola pravda štítom v šťastných i bolestných chvíľach života, ťa prosíme, posväť aj nás pravdou tvojho slova. Nauč nás prijať ju ako svoj štít, aby sme milovali nie slovom a jazykom, ale pravdou a skutkom. Daj, aby nás tvoja pravda oslobodzovala od všetkého, čo nám bráni žiť v láske k tebe a k druhým, lebo ty žiješ a kraluješ na veky vekov. Amen.

Otče náš, Zdravas', Sláva...

Záverečná modlitba zo strany 12

Ôsmy deň

Všetko je podopreté vierou v Boha

Úvodná modlitba zo strany 9

Počúvajte Božie slovo:

Viera je základom toho, v čo dúfame, dôkazom toho, čo nevidíme. Ňou si predkovia získali dobré svedectvo. (Hebr 11,1-2)

Uvažujme:

Žijeme vo svete, v ktorom sa mnohí pokúšajú o život bez Boha. Nie je to v dejinách po prvýkrát a nie je to nič nové. Ved' už prví ľudia a po nich tolki sa vydali touto cestou. Napokon všetci skúsili – *bez Boha nemôže človek žiť, bez Boha môže iba zomrieť*. Božie slovo nám hovorí: *Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život*. Viera v Boha, ktorý je láska, je cestou k plnému životu. Evanjelista Ján píše: *Toto je napísané, aby ste verili a aby ste vierou mali život v jeho mene*. Pán Ježiš povie: *Veríte v Boha, verte aj vo mňa; tvoja viera ťa uzdravila; tvoja viera ťa zachránila* a prosí za apoštola Petra, aby neochabla jeho viera.

Povzbudme sa:

Tomáš Munk a jeho otec František postavili svoj život na viere v Boha. Boli si vedomí toho, že Bo-

žie slovo: *Ak neuveríte, veru neobstojíte* (Iz 7,9), je pravdivé. Tomáš to vyjadril slovami: *Všetko je podopreté vierou v Boha*. Viera v Boha im umožnila žiť slobodne a zodpovedne. Viera v Boha im pomáhala utvárať harmonickú rodinu a vzťahy. Viera v Boha sa stala podnetom Tomášovho rozhodnutia vstúpiť do noviciátu Spoločnosti Ježišovej a stať sa jezuitom, spoločníkom Pána Ježiša. Viera v Boha im dávala silu obstáť v ťažkých chvíľach života. Viera v Boha z nich utvárala svedkov evanjelia, kresťanov, nad životom ktorých mnohí žasli a z ktorých príkladu mnohí čerpali silu veriť, vytrvať, dúfať, trpieť i milovať.

Viera v Boha aj nám dáva silu obstáť v ťažkých chvíľach života.

Pýtajme sa a konajme:

Každý nech si dáva pozor, ako stavia – píše apoštol Pavol. Na čom staviame svoj život? Čím podopierame všetko vo svojom živote? Vierou v Boha? Alebo si hľadáme iné životné istoty? Lenže kto je ako náš Boh?

PodĎakujeme za dar viery. Obnovme si ju modlitbou *Verím v Boha* aj úprimným nahliadnutím do srdca. Aké sú naše každodenné myšlienky, slová, skutky, rozhodnutia? Je všetko podopreté vierou v Boha?

Modlime sa:

Pane Ježišu, na príhovor tvojich služobníkov Tomáša a Františka, ktorým si daroval milosť postaviť

celý svoj život na viere v teba, posilni našu vieru. Daj, nech v nej neochabujeme, ale víťazíme ňou v radosťi, utrpení a zomieraní. Nech ju prejavujeme činorodou láskou. Nech nás vedie k nádeji, aby sme si ňou zachovali dobré svedomie a získali dobré svedectvo, lebo ty žiješ a kraluješ na veky vekov. Amen.

Otče náš, Zdravas', Sláva...

Záverečná modlitba zo strany 12

Ak je so mnou Boh, kto je proti mne?

Úvodná modlitba zo strany 9

Počúvajte Božie slovo:

Ak je Boh za nás, kto je proti nám? (Rim 8,31)

Neboj sa, veď som s tebou ja. (Iz 43,5)

Uvažujme:

Všetci musíme čeliť strachu. Sprevádza nás po celý život a takpovediac všade. Nemôžeme si byť istí ani sami sebou. Svoju istotu a ochranu môžeme nájsť iba v Bohu, v našej dôvere v neho. Boh nám ponúka a zaručuje pravú slobodu a pokoj. Už v Božom slove Starého zákona často zaznieva: *Neboj sa, ja som s tebou!* Pán Ježiš opakuje: *Nebojte sa! Dôverujte vo mňa, ja som premohol svet. Ja som s vami až do skončenia sveta. Neboj sa, len ver!* Svojich učeníkov viedol k dôvere a viere v neho. To bola cesta k pokoji a istote.

Povzbudíme sa:

Tomáš Munk a jeho otec František žili v ťažkom dejinnom období. Po pokojných chvíľach rodinného života prichádza obdobie vojny. Čas, keď musia platiť krutú daň za to, že sú židovského pôvodu a stali sa kresťanmi. Prežívajú krušné chvíle koncentračného

tábora. Ich život však svedčí o viere, dôvere, z ktorej žijú a ktorú Tomáš vyjadril slovami: *Ak je so mnou Boh, kto proti mne?* Ako apoštol Pavol aj on objavil, že ak je s ním Boh, nik a nič mu nemôže uškodiť. Áno, vedel, že *tým, čo milujú Boha, všetko poslúži na dobré.*

Nech je Boh aj pre nás skutočným Pánom života. Dôverujme mu aj tvárou v tvár prenasledovaniu a samotnej smrti. Vezme, že on je Pán, a nik iný. Kiež je v našom živote naozaj Bohom.

Pýtajme sa a konajme:

Ako je to s nami? Nie je naším problémom slabá viera a dôvera v Boha? Prijímame ho ako Pána svojho života? Naplňa nás dôvera v neho pokojom a istotou? Riešime svoje strachy a obavy spoľahnutím sa na Pána, lebo on sa postará? Podnecujú nás životné udalosti dôverovať Pánovi? V modlitbe spytovania svedomia úprimne nazrime do svojho vnútra a zistíme, kto alebo čo je istotou nášho života a obnovme si svoju dôveru v Pána.

Modlime sa:

Pane Ježišu, na príhovor tvojich služobníkov Tomáša a Františka, ktorí ťa spoznali a prijali ako Pána svojho života, daj nám väčšiu vieru a dôveru v teba. Daruj nám milosť vyznávať ťa ako Pána neba a zeme, Pána dejín i našich vlastných životov. Buď naším pokojom a istotou a oslobod' nás od zbytočných obáv.

Daj, aby si ty bol navždy naším Bohom a aby sme my boli tvojím ľudom, lebo ty žiješ a kraluješ na veky vekov. Amen.

Otče náš, Zdravas', Sláva...

Záverečná modlitba zo strany 12

Obsah

Krátko zo života Tomáša Munka a jeho otca Františka	5
Deviatnik	9
<i>Prvý deň</i>	10
Pre mňa je radosťou byť kresťanom	10
<i>Druhý deň</i>	13
Očakávam Pánovo milosrdenstvo	13
<i>Tretí deň</i>	16
Evanjelium vpísané do srdca	16
<i>Štvrtý deň</i>	19
Chcem navždy patriť do Kristovej Cirkvi	19
<i>Piaty deň</i>	22
Mojou zbraňou je práca a láska k blížnemu	22
<i>Šiesty deň</i>	25
Mojou prilbou je Duch	25
<i>Siedmy deň</i>	28
Mojím štítom je pravda	28
<i>Ôsmy deň</i>	31
Všetko je podopreté vierou v Boha	31
<i>Deviaty deň</i>	34
Ak je so mnou Boh, kto je proti mne?	34

Jozef Šuppa SJ

Láska ku Kristovi až do zabudnutia seba samého

Deviatnik s prosbou o blahorečenie Tomáša Munka SJ
a jeho otca Františka

Návrh obálky Barbara Neumannová.

Fotografie na obálke archív Spoločnosti Ježišovej.

Grafická úprava a zalomenie textu Fabian Chupáč.

Zodpovedný redaktor Róbert Mésároš.

Vydalo Vydavateľstvo Dobrá kniha, P. O. Box 26

Štefánikova 44, 917 01 Trnava, ako svoju

870. publikáciu, na Slovensku 615.

tel.: 033/59 34 221, fax: 033/59 34 226

e-mail: dobrakniha@dobrakniha.sk,

www.dobrakniha.sk

ISBN 978-80-7141-652-4